

ДЕРЖАВНА СУДОВА АДМІНІСТРАЦІЯ УКРАЇНИ
ДСА України

вул. Липська, 18/5, м. Київ, 01601, тел. (044) 277-76-86, факс (044) 277-76-11
E-mail: inbox@court.gov.ua, Web: <http://www.dsa.court.gov.ua>, Код ЄДРПОУ 26255795

04.12.2015 № 10-РБ569/15

на № _____ від _____

Голові Комітету Верховної Ради
України з питань правової
політики та правосуддя

Князевичу Р. П.

*Про проект Закону України "Про
внесення змін до деяких законів України
(щодо фінансового забезпечення
працівників судової системи)"*

Шановний Руслане Петровичу!

Постановою Верховної Ради України від 15.09.2015 № 677-VIII до Порядку денного третьої сесії Верховної Ради України восьмого скликання включено проект Закону України "Про внесення змін до деяких законів України (щодо фінансового забезпечення працівників судової системи)" (реєстраційний № 2630), далі — проект Закону.

Проектом Закону передбачено внесення змін до Закону України "Про судоустрій і статус суддів" у частині надання права Кабінету Міністрів України в цілому визначати умови оплати праці суддів та інших працівників органів судової влади.

Втручання Кабінету Міністрів України у діяльність органів судової влади суперечитиме європейським принципам і конституційним гарантіям незалежності суддів та функціонування судової системи в цілому, що призведе до порушення принципу верховенства права, а тому прийняття проекту Закону в запропонованій редакції є категорично неприпустимим, на чому ДСА України вже акцентувала свою увагу в листі від 08.05.2015 № 10-9131/15, адресованого Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя.

Пунктом 7 Рекомендації CM/Rec (2010) 12 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам щодо суддів: незалежність, ефективність та обов'язки, ухваленої Комітетом міністрів Ради Європи 17.11.2010, визначено,

що незалежність суддів та судової влади мають гарантуватися Конституцією України або бути закріплені на найвищому правовому рівні держав-членів. На законодавчому рівні мають бути встановлені більш конкретні норми.

Згідно з пунктами 1 та 2 Основних принципів незалежності судових органів, схвалених резолюціями 40/32 та 40/146 Генеральної Асамблеї ООН від 29.11.1985 та 13.12.1985, незалежність судових органів гарантується державою та закріплюється в конституції або законах країни. Усі державні та інші установи зобов'язані шанувати незалежність судових органів та дотримуватись її.

Конституцією України гарантовано, що конституційні права і свободи гарантуються і не можуть бути скасовані (стаття 22).

Відповідно до статті 130 Конституції України держава забезпечує фінансування та належні умови для функціонування судів і діяльності суддів. Статтею 48 Закону України "Про судоустрій та статус суддів" визначено, що незалежність судді забезпечується, зокрема, окремим порядком фінансування та організаційного забезпечення діяльності судів, установленим законом і належним матеріальним та соціальним забезпеченням судді. Органи державної влади, органи місцевого самоврядування, їх посадові та службові особи, а також фізичні і юридичні особи та їх об'єднання зобов'язані поважати незалежність судді і не посягати на неї. При прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів не допускається звуження змісту та обсягу визначених Конституцією України гарантій незалежності судді.

Крім того, питання гарантій незалежності суддів, їх правового захисту також неодноразово були предметом розгляду Конституційного Суду України.

Так, Конституційний Суд України в мотивувальній частині рішення від 14.12.2011 № 18-рп/2011 зазначив стосовно неможливості звуження змісту та об'єму гарантій незалежності суддів.

Конституційним Судом України в абзаці четвертому підпункту 3.3 пункту 3 мотивувальної частини свого рішення від 11.03.2010 № 7-рп/2010 та в абзаці сьомому підпункту 4.1 пункту 4 мотивувальної частини свого рішення від 01.12.2004 № 19-рп/2004 наголошено на тому, що закріплені Конституцією та законами України гарантії незалежності суддів, як необхідні умови здійснення правосуддя неупередженим, безстороннім і справедливим судом, мають бути реально забезпечені.

Аналогічну правову позицію Конституційний Суд України неодноразово висловлював у рішеннях від 24.06.1999 № 6-рп/99, від 20.03.2002 № 5-рп/2002, від 11.10.2005 № 8-рп/2005, від 18.06.2007 № 4-рп/2007, від 22.05.2008 № 10-рп/2008.

Як зазначено в статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, метою забезпечення незалежності судової влади є гарантування кожній особі права на справедливий і публічний розгляд його справи упродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом, встановленим законом, який вирішить спір щодо його прав та обов'язків

цивільного характеру або встановить обґрунтованість будь-якого висунутого проти нього кримінального обвинувачення.

Таким чином, визначені Конституцією та законами України гарантії незалежності суддів є невід'ємним елементом їх статусу та головною умовою забезпечення верховенства права, ефективного захисту прав і свобод людини та громадянина, юридичних осіб, інтересів суспільства й держави.

Крім того, відповідно до пункту 14 частини першої статті 92 Конституції України виключно законами України визначаються, зокрема, судоустрій, судочинство, статус суддів, засади судової експертизи.

У разі прийняття проекту Закону виконавча влада матиме можливість визначати порядок та обсяги видатків судової влади всупереч гарантованими нормами європейського права та Конституцією й законами України принципам та засадам функціонування судової системи, що посилить тиск на судову владу.

У зв'язку із зазначеним Голова Конституційного Суду України, Голова Верховного Суду України, в. о. Голови Ради суддів України, Голова Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Голова Вищого адміністративного суду України, Голова Вищого господарського суду України, Голова Державної судової адміністрації України, Голова Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, керівник секретаріату Вищої ради юстиції зверталися до Президента України та Голови Верховної Ради України зі спільними листами.

Керівники вищих органів судової влади звернули увагу Президента України, як гаранта Конституції України, та Голови Верховної Ради України, як очільника органу законодавчої влади, на можливе порушення принципу незалежності суддів та судової влади в разі прийняття проекту Закону в запропонованій редакції (копії листів додаються).

Враховуючи зазначене, ДСА України повторно наголошує на тому, що вважає прийняття проекту Закону категорично неприпустимим, та переконливо просить Вас, шановний Руслане Петровичу, сприяти недопущенню втручання в діяльність органів судової влади шляхом прийняття Закону України "Про внесення змін до деяких законів України (щодо фінансового забезпечення працівників судової системи)" у запропонованій редакції.

Додатки: на 4 арк. в 1 прим.

З повагою

Голова Державної судової адміністрації України

З. Холоднюк